

Pilottikoulujen puheenvuoroja

Harjavallan Keskustan Koulu

Opettaja Erja Lehtosen puheenvuoro

Tähän Syvien vahvuuksien koulu-projektiin oli helppo lähteä mukaan.. Minun ei tarvinnut miettiä pitkään asiaa, kun ilmoitin osallistuvani luokkani kanssa.

Luokallani oli lukuvuoden alussa 21 oppilasta – 9 tyttöä ja 12 poikaa. Näistä kaksikymmentä oli ”vanhoja”, minulla jo kolmannesta luokasta lähtien olleita oppilaita. Heidän lisäksi luokallemme tuli vahvistukseksi poika. Syysloman jälkeen luokkaamme palasi ”uusvanha” oppilas – hän lähti luokastamme viidennen keväällä ja palasi nyt takaisin eli tämän jälkeen kokonaisvahvuus oli 22 oppilasta.

Olen useana aikaisempana vuonna kysynyt kirjallisesti oppilailtani aina lukuvuoden alussa heidän omia ajatuksiaan siitä mikä heillä sujuu hyvin, missä olisi parannettavaa ja heidän odotuksiaan tulevasta. Näin ehdin tehdä viime vuoden syksylläkin ennen kuin tiesin juurikaan mitään projektista. Oppilaitteni vastaukset hämmensivät minua: suurin osa mittasi tavoitteitaan ja toiveitaan selkeästi numerolla – haluaisin matematiikasta tai englannista 7 tai 8 - poikkeuksetta tavoitteet kohdistuivat akateemisiin oppiaineisiin. Muutamat oppilaat olivat kirjanneet tavoitteekseen ystävyysuhteiden säilymisen tai uusien luomisen.

Kaikki oppilaani saivat luvan osallistua projektiin – tosin muutamien kohdalla kesti jonkin aikaa ennen kuin lupa tuli. Oppilaitteni alkumittaus suoritettiin 13. syyskuuta 2012. He kokivat mittauksen pääsääntöisesti mielenkiintoisena, muutaman mielestä se oli ”normaalia koulutyötä” ja jokunen piti sitä ajallisesti pitkänä. Kysymyksiin heidän mielestään oli helppo vastata – joitakin vastauksia he joutuivat miettimään pitkään. 16/21 oppilaasta ilmoitti viiden vahvuuden kirjaamisen olleen helppoa.

Juhani pyysi oppilaita kertomaan intiaanitarinan kotona vanhemmille ja näyttämään miten saadaan molemmat aivopuoliskot aktivoitua – ainoastaan 3 oppilasta oli puhunut alkumittauksesta tai yleensä kertonut iltapäivän tapahtumasta kotona. Kysyessäni syytä tähän, sain vastauksia laidasta laitaan: en muistanut, ikkunamies tuli mittaamaan ikkunoita remontin vuoksi, vanhemmat olivat poissa tai töissä.

Isoksi ongelmaksi koinkin juuri oppilaiden suhtautumisen joihinkin annettuihin tehtäviin, esimerkiksi Vahvuusrepusta yhden vahvuuden valitseminen aamulla kouluun lähtiessä ja sen noudattaminen tulevissa tilanteissa. Mielestäni oppilaani eivät ottaneet tehtävää ”todesta” ja se saattoi jäädä suorittamatta. Olihan se tehtävä, jota ei voitu suoranaisesti ”tarkistaa” eikä ”korjata”. Tehtävän suorittamista ei arvioitu numeraalisesti.

Ehkäpä huoltajillakin oli samankaltaisia asennoitumisongelmia Syvien vahvuuksien koulu - projektiin: ainoastaan kymmenen oppilaan huoltaja saapui paikalle vanhempainiltaan – useampi oli kyllä ilmoittautunut.

Uusien oppilaiden saapuminen luokkaan antoi hyvän mahdollisuuden hyödyntää Vahvuusrepun useita vahvuuksia. Toisen ihmisen kohtaaminen, erilaisuuden hyväksyminen, ystävällisyys – vain muutamia mainitakseni – olivat ujutettuna meidän kouluarkeemme. Edellä mainitusta syystä teinkin luokkani kanssa useita tehtäviä oppituntien sisällä, joitakin myös kummiluokkamme kanssa. Syvien vahvuuksien koulu -materiaalista löytyi hyviä hyve- ja vahvuustehtäviä, jotka olivat sellaisenaan käytettävissä ihan normaalissa koulupäivässä ja eri oppiaineissa. Näitä olivat esimerkiksi Kolmen hyvän asian tehtävä, Päivänavaustehtävät ja Kiitollisuustehtävä.

En olisi ikinä uskonut kuinka Kiitollistehtävän kirjeen kirjoittaminen jakoi luokan kahtia. Toiset pääsivät vauhtiin vauhdilla ja he saivat aikaiseksi pitkän kirjeen, kun taas usealla oppilaalla oli suunnattomia vaikeuksia saada mitään paperille ja he tarvitsivat apua ja ohjausta. Tämä sama koski oppilaan omien vahvuuksien löytämistä ja niiden käyttöön ottamista – toisilla tuntui olevan työn ja tuskan takana hyödyntää omia vahvuuksia ja toisilla tämä oli selkeästi helpompaa.

Kuten aina – lukuvuosi 2012-2013 hujahti vauhdilla. Kuudennella luokalla on aika aina kortilla – pitäisi saada kaikki valmiiksi ennen siirtymistä seitsemännelle luokalle ja kokonaan toiseen taloon. Hieman samanlainen olo jäi Syvien vahvuuksien koulustakin: paljon jäi tekemättä, kokematta ja kokeilematta. Pääsimme jonkinmoiseen vauhtiin ja sitten aika loppui. Joskus vuosia sitten näin elokuvan nimeltä ”Anna hyvän kiertää”. Se kertoo yläasteikäisestä pojasta, joka tekee hyvin erikoisen kouluprojektin: tee hyvä työ jollekin, joka vastapalveluksena tekee palveluksen kolmelle ihmiselle ja näin todellinen hyvän karman aalto vyöryy koko maailman läpi. Sama positiivisuuden ajatus ja vahvuuksien käyttämisen arjessa on Syvien vahvuuksien koulu-projektissakin. Ala-asteen päättäminen ja siirtyminen yläasteelle on valtavan iso haaste nuorelle. Toivottavasti projektista jäi edes jotakin oppilailleni mieleen. Toivon, että he uskaltaisivat etsiä ja käyttää rohkeasti omia vahvuuksiaan tulevissa elämän haasteissa.

Kiitän Juhania Syvien vahvuuksien koulun tuomisesta Harjavaltaan ja silmiäni aukaisemisesta näkemään paremmin, sekä rehtori Kari Niemistä siitä, että pyysi minut tähän mukaan. Kiitos.

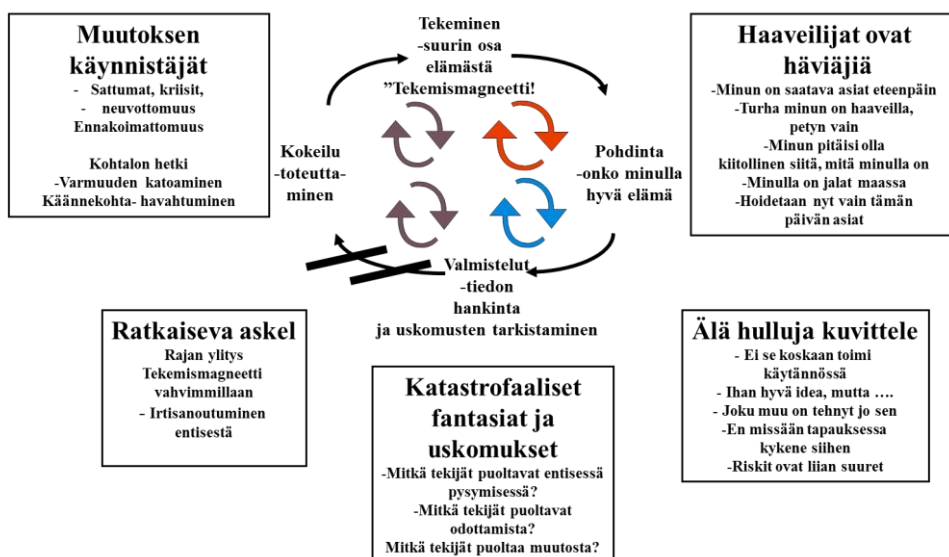
Syvien vahvuksien koulu

Pedagogiseen hyvinvointiin siirtyminen

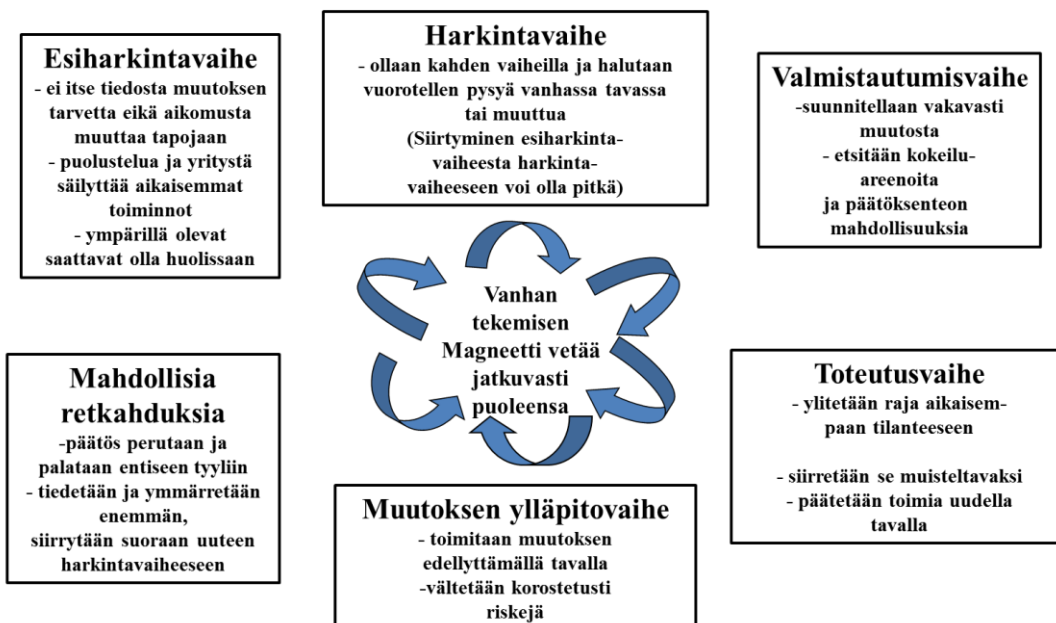
”Tekemismagneetti-malli”

Muutos ja muuntuminen
Soveltaen lähdettä: the mindgym, mielen mestariksi 2006

Syvien vahvuksien kouluun- Transteoreettinen kehityksen muutosmalli

(Soveltaen Prochaska, DiClemente ja Norcross 1992)

Syvien vahvuksien koulu

Hyvinvointipedagogisia lähestymistapoja

Syvien vahvuuksien koulu Hyveiden ja vahvuuksien lupaus – viikon lukujärjestys

Maanantai

Päävastuullisuus

Otan täyden vastuun terveydestäni, minun onnestani, minun menestyksestäni, ja koko elämästäni, enkä syytä ketään ongelmistani tai ahdingostani.

Tiistaina

Omanarvontuntoisuus

En salli oman itsetuntoni heikkouksien, uskomuksien tai negatiivisuuden enkä toisten kielteisyyden estää minua saavuttamasta tavoitteitani ja tulemasta ihmiseksi, jollaiseksi olen tarkoitettu.

Keskiviikon

Itsemäärättyvyys

Teen asioita, joita minun pitäisi tehdä, mutta joita siirrän pelon tai välittämättömyyden vuoksi. Tarvittaessa pyydän apua asioihin, joita en itse voi tehdä.

Torstaina

Toisten auttavuus

Autan muita ihmisiä mahdollisuuksieni mukaan tietäen, että tulen saamaan apua itse silloin kun sitä myöhemmin tarvitsen

Perjantaina

Sinnikkyys, joustavuus

Aion kohdata hylkäämisen ja epäonnistumisen tunteet rohkeasti tietoisena siitä, että pitkällä aikavälillä nämä kokemukset luovat alustan itseni hyväksymiselle ja kestävävyydelle.

Lauantaina

Kauaksi katsominen

Vaikka en ehkä ymmärrä miksi vastoinkäymisiä tapahtuu, valinnoistani löydän voimaa ja armollisuutta itseäni kohtaan ja myötätuntoa toisia kohtaan.

Sunnuntaina

Kiitollisuus, perille pääsevyys

Kiitollisuuteni elämälle heijastuu minusta asennoitumistani ja tekojeni kautta.

Vahvuuksien toteuttamisen fokusointia vanhemmille

4. SEKTORI
VAURAUDEEN JA MENESTYKSEN HANKKIMISEN VAHUUDEET
Aamupäivä

9. SEKTORI
HYVÄN MAINEEN JA VETOVOIMAISUUDEN VAHUUDEET
Keskipäivä

2. SEKTORI
RAKKAUDEEN JA PARI-SUHTEEN VAHUUDEET
Iltapäivä

3. SEKTORI
KODIN JA PERHEEN TERVEYDEN VAHUUDEET
Aamu

5. SEKTORI
OMIEN VAHVOJEN ENERGIÖIDEN VAHUUDEET
Ihminen itse sijaitsee tässä pisteessä, alati muuttuvan universaalien vahvuuksien sydämessä, erittäin vahvojen energiöiden keskellä.

7. SEKTORI
LASTEN HUOLENPIDON JA ONNEN VAHUUDEET
Iltana

8. SEKTORI
TIEDON, OPPIMISEN JA KASVUN VAHUUDEET
Aamuyö

1. SEKTORI
TYÖN JA OMAN ELÄMÄN POLUN VAHUUDEET.
Yö

6. SEKTORI
HARRASTUSTEN JA YSTÄVYYDEN VAHUUDEET
Iltayö